גם אחרי ההנפקה בת"א, יומן אקסטנשנז שומרת על כל האופציות:

"לא יודעת לומר מה יבוא קודם - נאסד"ק או מכירה"

תמי פרנקל, מנכ"לית וממייסדי החברה המפתחת מערכות רובוטיות לניתוחים זעיר פולשניים, מספרת על ההנפקה המפתיעה בהיקפה, ואיך השוק שאליו היא פונה קיבל דחיפה "הודות" לקורונה

גלי וינרב

בסוף נובמבר גייסה חברת יומן אקסטנשנז (Human Extensions) סכום של כ־158 מיליון שקל בבורסה בתל אביב. זו הייתה הנפקה הגדולה ביותר בתל אביב עד היום של חברת מכשור רפואי צעירה, גדולה יותר מהנפקתה של אפוסנס, שגייסה 94 מיליון שקל ב־2010, בתמיכתו של מי שהיה אז יו"ר טבע, אלי הורביץ ז"ל.

"הבורסה ממש פתוחה", אומרת מנכ"לית החברה, ד"ר תמי פרנקל, ביחס להנפקה שהובילה, ומפרטת כי "יש חלון הזדמנויות, וכשיש חלון אני פותחת. זה אופי של יזמים". לצד זאת היא מבהירה, כי "זה לא מובן מאליו. זו חברת צמיחה אבל כזו שחושבת מאוד רחוק, ומונעת מאוריינטציה עסקית". לכן בהסתכלות קדימה היא אומרת: "כל האופציות פתוחות. אני לא יודעת מה יבוא קודם – הנפקה בנאסד"ק או מכירה".

כך או כך, לא רק שיומן אקסטנשנז הפתיעה עם גיוס גדול, היא גם שברה בצורת של הנפקות. גל ההנפקות המשמעותי האחרון של חברות ביומר בתל אביב נבלם בעצם עם אותה הנפקה של אפוסנס ב־2010, שהפכה תוך זמן קצר לאכזבה ותרמה לסגירת חלון הנפקות הביומד שדרכו חמקו חברות ספורות בתחילת העשור. במהלך העשור האחרון, חברות ביומר נכנסו לבורסה באמצעות שלדים בורסאיים, או רישום למסחר תחילה בוול סטריט ורק אחר כך בת"א, אך לא בהנפקות.

יומן החלה להיסחר בבורסה המקומית בתחילת דצמבר, לפי שווי של 625 מיליון שקל. המניה עלתה 13% לאחר ההנפקה עד לשיא, אך לאחר מכן ירדה, ככל הנראה בין היתר בעקבות מכירת מניות מחוץ לבורסה על־ידי בעל עניין, חברת אלפא LTI. כעת נסחרת המניה במחיר הנמוך ב־6% ממחיר ההנפקה, ולפי שווי חברה של 591 מיליון שקל.

יומן אקסטנשנז פיתחה מערכות רובוטיות המאפשרות ניתוחים זעיר פולשניים (כלומר ניתוחים המבוצעים מבלי לפתוח חתך גדול בגוף המטופל) באופן מדויק יותר. בעתיד, התקווה היא שהמערכות שלה יאפשרו ניתוחים מרחוק, כאשר הרופא והחולה אינם חייבים אפילו לגור באותה מדינה.

האטרקטיביות של החברה נבעה ככל הנראה מכמה סיבות: האחת, העלייה בצורך בניתוחים שחוסכים אשפוזים בבתי חולים, וכן בניתוחים שאפשר לבצע מרחוק, בוודאי לאחר התפרצות הקורונה. בנוסף, קסם למשקיעים שלמוצר יש כבר אישור שיווק בארה"ב ובאירופה, וכן הסכם הפצה עם חברת המכשור הרפואי הענקית ב.בראון.

הכנסות החברה במחצית הראשונה של 2020 עמדו על 19 מיליון שקל, הוכחת רצינות לא רעה מצד חברה שנמצאת רק כשנה בשוק, וצמיחה של כ־58% לעומת המחצית השנייה של 2019.

"הצורך בחברה הגיע מצד הכירורגים"

לפרנקל רזומה הכולל דוקטורט בהנדסה בירדפואית לצד תואר ראשון באומנות ובאנימציה מבצלאל. בעבר היא הייתה מנכ"לית של חברות מכשור רפואי צעירות, חברת הנהלה בחממת מיט"ב בקריית שמונה ומנטורית של סטארט־אפים מטעם קרנות הון סיכון. "אני בעיקר יודעת לשאול שאלות בהרבה מאוד שפות מקצועיות שונות, ומביאה אנשים חכמים ממני לענות עליהן", היא מסכמת.

"הקמנו את יומן אקסטנשנז בעקבות צורך שעלה מצד הכירורגים", אומרת פרנקל. "הם עמדו בפני דילמה. מצד אחד, הם יכולים לבצע ניתוח פתוח שבו יש גישה לכל האיברים והם יכולים להחזיק אותם ממש בידיים, אבל הסיכון למטופל גבוה והשיקום מניתוח כזה הוא מאוד ארוך.

"חלופות לניתוח כזה הם או הלפרוסקופיה, שבה פוערים חורים קטנים בגוף המטופל ומכניסים לתוכם מעין 'צ'ופסטיקס', כמו מסרגות שיש בקצותיהן כלים שונים, אבל הגישה באמצעות הכלים הללו היא לא כל כך נוחה.

"האפשרות האחרונה היא מערכת רובוטית, כמו מערכת דה וינצ'י המפורסמת שעולה כ־2 מיליון דולר ליחידה. הרובוט מאפשר לתכנן מראש ולבצע בתוך הגוף פעולות שיד אנושית לא יכולה לבצע עם צ'ופסטיק־מסרגה, או את אותן פעולות שהיד האנושית מבצעת אבל ברמת דיוק גבוהה יותר.

"הם מוכרים רק כמה אלפי יחידות בשנה, כשבעולם יש מאות אלפי חדרי ניתוח", אומרת פרנקל.

בין היד האנושית והיד הרובוטית

הפתרון של יומן אקסטנשנז מתמקם באזור הביניים שבין היד האנושית לזרוע הרובוטית, ובמחיר נמוך משמעותית מזה של מערכות רובוטיות. "המנתח בעצם מכניס 'מסרגה' לתוך הגוף כמו בניתוח לפרוסקופי, ובסופה יש כלי קצה. המנתח מזיז מעין ג'ויסטיק בקצה המסרגה, והתנועות שלו מתורגמות לתנועות יותר קטנות ועדינות של כלי הקצה בתוך הגוף", מסבירה פרנקל. "התנועות של הרופא מתורגמות להנעה רובוטית של קצה הכלי, אשר בתורו כולל חיישנים ושולח סיגנלים בחזרה לקצה המכשיר. כך אפשר לעשות תנועות תפירה, ולהגיע גם מאחורי איבר".

כרגע הרופא מרגיש שהוא שולט בתנועה באמצעות היד שלו ממש, אבל בפועל התקשורת בין שני קצוות הכלי היא אלקטרונית ולא באופן מכני, ולכן תיאורטית ניתן היה לעשות את המניפולציה על כלי הקצה, באמצעות ג'ויסטיק שנמצא בכל מקום שהוא, ללא צורך בחיבור המכני ביניהם. זו גם התוכנית לעתיד.

עוד מסבירה פרנקל כי "המוצר מאפשר להתגבר על השוני במיומנות ובכישרון בין אנשים שונים. הטכנולוגיה שלנו מאפשרת לכירורג להתחיל במשהו מאוד פשוט. מרגע שראה את המכשיר בפעם הראשונה ועד שהוא מרגיש שהוא יכול להשתמש בו עוברות כמה שעות בלבד, כי אין שום שינוי באופי העבודה שלו, אלא כאילו יש לו יד יותר מוכשרת. אחר כך הוא יכול להתקדם עם הטכנולוגיה, ולהגיע לרמות יותר וירטואוזיות".

פרנקל מדגישה כי "כרגע אנחנו מתאימים לסוגים רבים של ניתוחים לפרוסקופיים ובעתיד לאורתופדיה ונוירוכירורגיה. היום עושים עם המכשיר שלנו ניתוחי בקע, מעי, קיבה, כריתת רחם, כריתת בלוטת הערמונית וניתוחי חזה".

היא מספרת בנוסף כי בצל הקורונה, "בשנה הזו קשה יותר לבצע מכירה, אבל יש גם צורך רב יותר, ובין היתר הדרישה לפתרון כלכלי הפכה השנה למאוד משמעותית. תחילת השימוש במכשיר היא בעלות נמוכה, וכלי הקצה הוא חד־פעמי, כך שמדובר בהוצאה ראשונה פשוטה יחסית לבתי החולים, אבל בהזדמנות להכנסה גבוהה עבורנו מכל התקנה בטווח הרחוק". ●

תמי פרנקל

צילום: יח"צ

יומן אקסטנשנז

שנת הקמה: 2012 • **תחום פעילות:** רובוטיקה רפואית לניתוחים זעיר פולשניים • **מייסדים:** ד"ר תמי פרנקל, מוטי שולב, ד"ר עמיר סולד • **מנכ"לית:** ד"ר תמי פרנקל • **שווי שוק:** 591 מיליון שקל • **שלב בפעילות:** הכנסות

המספרים של יומן אקסטנשנז

כ־158 מיליון שקל
היקף הגיוס שביצעה בת"א בסוף נובמבר

591 מיליון שקל
שווי חברה נוכחי

19 מיליון שקל
הכנסות החברה במחצית הראשונה של 2020

מפגינים בהאג נגד חברת הנפט Shell בדרישה לרסן את פליטת הפחמן

צילום: AP Peter Dejong

Scanned with CamScanner